

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2810/2523

นางฉลวย หนูศรีใส ผู้ร้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1651, ป.พ.พ. มาตรา 1727

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้ร้องเป็นทายาทเจ้ามรดกอ้างว่าเจ้ามรดกทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินมรดกเฉพาะสิ่งเฉพาะอย่างให้ แต่ผู้จัดการมรดกไม่จัดการแบ่งปันทรัพย์สินมรดกดังกล่าวให้ เป็นการโต้แย้งสิทธิของผู้ร้องตามที่อ้าง เท่านั้น แต่หาใช่เหตุที่ผู้จัดการมรดกจะเลยไม่ทำการตามหน้าที่หรือเป็นเหตุอื่นอันสมควรให้ศาล สั่งถอนผู้จัดการมรดก ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1727 ไม่

คำพิพากษา

คดีนี้สืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นมีคำสั่งลงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2522 ตั้งนายชิต ตีมานพ เป็น ผู้จัดการมรดก นางห้วง ตีมานพ ให้มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้เพิกถอน ผู้จัดการมรดกอ้างว่า ผู้ร้องเป็นบุตรเจ้ามรดกเจ้ามรดกทำพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมือง 2 ฉบับ ให้ผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดก ระบุยกทรัพย์สินมรดกบางรายการให้ผู้ร้อง ผู้จัดการมรดกทราบความมีอยู่ ของพินัยกรรม แต่ปกปิดเสียและยื่นคำร้องต่อศาลเป็นผู้จัดการมรดกและจัดการแบ่งปัน ทรัพย์สินมรดกตามพินัยกรรมให้ทายาทอื่นมิใช่ผู้ร้อง เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องขอจดทะเบียนรับโอนมรดก ตามพินัยกรรม ผู้จัดการมรดกคัดค้านเป็นเหตุให้ผู้ร้องไม่ได้รับมรดกตามพินัยกรรม เป็นการ ปฏิบัติหน้าที่ผู้จัดการมรดกโดยมิชอบ ขอให้เพิกถอนผู้จัดการมรดก และตั้งผู้ร้องเป็น ผู้จัดการมรดกแทน ผู้จัดการมรดกแถลงคัดค้านว่า เจ้ามรดกไม่เคยทำพินัยกรรมไว้ พินัยกรรมตาม คำร้องเป็นพินัยกรรมปลอม ผู้ร้องปิดบังยักยักถ่ายเททรัพย์สินมรดก ที่ผู้ร้องอ้างว่ามีพินัยกรรมตั้งผู้ ร้องเป็นผู้จัดการมรดกก็เป็นเพียงทรัพย์สินบางส่วนซึ่งไม่ได้อ้างสิทธิขอเป็นผู้จัดการมรดกในส่วนที่ อ้างว่าเจ้ามรดกทำพินัยกรรม ไม่สมควรตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดก ขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้นงด ใต้สวนวินิจฉัยว่า ข้ออ้างของผู้ร้องไม่เป็นเหตุที่จะถอดถอนผู้จัดการมรดก เป็นเรื่องจัดการมรดก ตามหน้าที่แต่ไม่สมประโยชน์ของผู้ร้องขอเพิกถอนเท่านั้น จะฟังว่าผู้จัดการมรดกจะเลยไม่กระทำ ตามหน้าที่หรือมีเหตุอย่างอื่นยังไม่ได้ ยกคำร้อง ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายกคำสั่ง ศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นทำการใต้สวนคำร้องของผู้ร้อง แล้วมีคำสั่งใหม่ต่อไป ผู้จัดการมรดกฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาสู่ศาลฎีกาว่าศาลชั้นต้นชอบที่จะดำเนินการใต้สวนคำร้องขอ เพิกถอนผู้จัดการมรดกและตั้งผู้ร้องขอเพิกถอนเป็นผู้จัดการมรดกต่อไปหรือไม่ พิจารณาคำแล้ว ข้อเท็จจริงปรากฏตามคำร้องขอเพิกถอนผู้จัดการมรดกและคำแถลงคัดค้านของผู้จัดการมรดกว่า นายชิตผู้จัดการมรดกเป็นทายาทของเจ้ามรดกตามบัญชีเครือญาติ (เอกสารท้ายคำร้องขอ เพิกถอนหมายเลข 1) ไม่เป็นบุคคลต้องห้าม มิใช่เป็นผู้จัดการมรดกและมีทรัพย์สินมรดกที่จะต้อง จัดการเพื่อประโยชน์ของทายาทอื่นนอกจากผู้ร้องขอเพิกถอนและผู้จัดการมรดกซึ่งเป็นทายาท ดังนี้ เห็นว่าการที่ผู้ร้องขอเพิกถอนอ้างว่า เจ้ามรดกทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินบางส่วนเฉพาะที่ดิน โฉนดเลขที่ 2654 ให้แก่ผู้ร้องขอเพิกถอนร่วมกับทายาทอื่น และให้ผู้ร้องขอเพิกถอนเป็น ผู้จัดการมรดกเฉพาะที่ดินตามพินัยกรรมนั้น หาเป็นความจริงก็หาใช่เหตุผลที่ศาลจะต้องสั่งถอน ผู้จัดการมรดกไม่ เพราะประเด็นสำคัญในคดีมีว่า ผู้จัดการมรดกจะเลยไม่ทำการตามหน้าที่ซึ่งเริ่ม

ตั้งแต่ศาลมีคำสั่งแต่งตั้งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1716 หรือไม่ หรือผู้จัดการมรดกเป็นผู้มีส่วนได้เสียในกองมรดกและสมควรเป็นผู้จัดการมรดกต่อไปหรือไม่ ทั้งปรากฏว่ามีทรัพย์สินมรดกที่ต้องจัดการเพื่อประโยชน์ของทายาทอื่นอยู่อีกดังกล่าวแล้ว ข้ออ้างของผู้อ้างขอเพิกถอนข้างต้น จึงหาใช่เหตุอันสมควรให้สั่งถอนผู้จัดการมรดกไม่ ส่วนที่ผู้ร้องขอเพิกถอนอ้างว่าผู้จัดการมรดกแบ่งทรัพย์สินมรดกที่ดินโฉนดที่ 2647 ให้ทายาทอื่น ไม่แบ่งปันให้ผู้ร้องขอเพิกถอนและผู้จัดการมรดกคัดค้านการที่ผู้ร้องขอเพิกถอนยื่นคำร้องขอจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินโฉนดที่ 2654 เป็นการโต้แย้งสิทธิของผู้ร้องขอเพิกถอนตามที่อ้างนั้น ก็หาใช่เป็นเหตุผู้จัดการมรดกละเลยไม่ทำการตามหน้าที่ หรือเป็นเหตุอันสมควรให้ศาลสั่งถอนผู้จัดการมรดกไม่ ทั้งไม่ปรากฏว่าผู้จัดการมรดกไม่สามารถหรือไม่เต็มใจจัดการแต่ประการใด เมื่อคำร้องขอเพิกถอนไม่มีมูล ที่จะสั่งเพิกถอนผู้จัดการมรดกดังกล่าว ข้อที่ผู้ร้องขอเพิกถอนขอให้ศาลตั้งตนเองเป็นผู้จัดการมรดกย่อมตกไป คดีไม่จำเป็นต้องไต่สวนเพื่อมีคำสั่งถอนผู้จัดการมรดกและตั้งผู้ร้องขอเพิกถอนเป็นผู้จัดการมรดกต่อไป คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา พิพากษากลับ ให้บังคับคดีตามคำสั่งศาลชั้นต้น

องค์คณะ

อำนัคม์ คล้ายสังข์ · วิถี ปานะบุตร · ไพบุลย์ เพียรรู้จบ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2810/2523>